

NIEMAIA

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

CHAPTER 1

Na vosa nei Niemaia na luvei Akalaia. Ena vula o Kisilevi, e nai karuasagavulu ni yabaki, ena noqu tiko mai Susani na vanua cecere,

² O Anani na taciqu, e a lako mai Juta, kei ira e so na turaga; au sa vakataroga me baleti ira na Iperiu era sa dro bula yani, era sa lako curuma yani na veivakabobulataki kei na veika me baleti Jerusalemi.

³ Era sa tukuna vei au, "O ira kece era sa dro mai na veivakabobulataki, e ra sa oca vakalevu ka yalolailai. Na bai kei Jerusalemi sa basuki kei na kena matamata sa kama talega."

⁴ Ni'u sa rogoca na veika oqo, au sa dabe ka tagi ka vakamamakeukeu, ka lolo, ka masu vakalevu vua na Kalou ni lomalagi me vica vata na siga.

⁵ Au masu vaka oqo: "I Jiova na Kalou ni lomalagi, na Kalou cecere ka vinaka, o Ni sa maroroya tikoga na Nomuni veiyalayalati kei na Nomuni yalololoma vei ira sa lomani Kemuni ka muria na Nomuni vakaro,

⁶ "Ni dolava tiko na Daligamuni kei na Matamuni me rai tiko mai, Mo ni rogoca kina na nona masu na Nomuni tamata o koya sa masu tiko yani oqo, ena siga kei na bogi me baleti ira na Isireli na Nomuni tamata, ka vakatusa tiko na nodra i valavala ca na Isireli o koya sa caka tiko vei Kemuni. Na vale nei tamaqu kei au keimami sai valavala ca vei Kemuni.

⁷ "Keimami sa cakacaka vakaca sara vei Kemuni, keimami sa sega ni maroroya na Nomuni vakaro, na Nomuni lesilesi se na lewa o ni sa vakarota vei Mosese.

⁸ "Moni nanuma, au kerea, na vosa o ni vakarota vua na Nomuni tamata o Mosese ka vaka: 'Kevaka o ni sa sega ni yalodina tiko, Au na vakatolosevi kemuni ena kedra maliwa na veimatanitu;

⁹ 'Ia, kevaka o ni sa lesu mai vei Au, ka maroroya na Noqu i vakaro ka muria, e dina ga ni dou sa vakatolosevi vakayawa sara, Au na vakasoqoni ira mai kea, ka kauti ira lesu ki na vanua Au a digitaka me tiko kina na Yacaqu.'

¹⁰ "O ira oqo era sa Nomuni tamata ka Nomuni dauniveiqaravi, o ira o ni sa voli ira lesu ena Nomuni kaukauwa levu kei na Ligamuni qaqa.

¹¹ "I Jiova au sa masu, me vakarorogo mada na Daligamuni ki na nona masu na Nomuni tamata, o koya sa gadreva tikoga me rerevaka na Yacamuni; ka me vuavuai vinaka, au sa masulaka tiko oqo, Mo ni solia talega vua na Nomuni yalololoma ena matadra na tamata." Ni sa dua ga na dau tutaki mena bilo na tui.

CHAPTER 2

Sa qai yaco ogo, ena vula o Nisani, e nai ka ruasagavulu ni yabaki nei Atekisekise na Tui, ni sa tu e matana na waini, au sa qai taura na bilo waini ka solia vua na tui. Ogo me'u tukuna mada, se sega vakadua, me'u rarawa ena mata ni tui.

² Sa vosa mai na tui ka vaka: "Na cava o sa rui mata rarawa kina vakalevu, o a sega ni tauvimate? Ogo sa vakaraitaka ga na rarawa ni yalo." Sa tubu vei au e dua na rere levu,

³ Au tukuna vua na tui "Me bula na tui ka sega ni mudu! Me kua ni rarawa vakacava na mataqu, ni koro ogo, na vanua era sa davo tiko kina o ira na tamaqu, sa rusa koto, ka sa kama yavu na kena matamata."

⁴ Sa sauma mai na tui ka vaka, "Na cava o sa vinakata?" Au sa masu vua na Kalou ni lomalagi.

⁵ Au sa tukuna vua na tui, "Kevaka sa vinaka vei kemuni, kevaka sa kune loloma na nomuni tamata e matamuni, au sa kerea mo Ni talai au ki Juta, ki na koro era sa bulu tiko kina na tamai keimami, me'u tara cake tale."

⁶ Sa tukuna mai vei au na tui (ni dabe tiko na ranadi e yasana), "Ena vakacava na dede ni nomu lako? O na lesu tale mai ena gauna cava?" Sa vinaka vua na tui me talai au ka'u sa tuva vua na kena gauna.

⁷ Au sa tukuna talega vua na tui, "Kevaka sa vinaka vua na tui, me soli vei au nai vola ena vukudra na kovana, ena veivanua me sivia yani na Uciwai levu, me ra solia vei au na galala me'u lako sivia na vanua me yacova ni'u sa yaco ki Juta.

⁸ "Me dua talega nai vola vei Esava nai vakatawa ni nona veikau na tui, me solia na kau me caka kina na matamata ni vanua cecere sa gole ki na vale ni soro, me caka talega kina na bai ni koro, na vale talega au tiko kina." Sa vakadonuya vei au na tui, me vaka na liga ni Kalou sa tiko ga vei au.

⁹ Au sa lako vei ira na Kovana ena veivanua sivia na Uciwai levu, ka solia vei ira na nona i vola na tui. Na tui sa talai ira tiko mai na kavetani ni valu kei ira na mataivalu ose me ra sala vata tiko mai kei au.

¹⁰ O Senivalati na Oranaiti kei Topaia na Amonaiti na vakaillesilesi ni tui, ni rau sa rogoca, e rau sa yavalati vakalevu, ni sa lako mai e dua me raica na nodra tiko vinaka na luvei Isireli.

¹¹ Au sa lako mai ki Jerusalemi ka tiko kina me tolu na siga.

¹² Au sa duri cake ena bogi oi au kei na so tale na turaga, au sega ni via tukuna vua e dua na cava sa biuta tiko e lomaqu na Kalou me caka e Jerusalemi. Sa sega talega na manumanu sa tu vata kei au, vakavo ga na ose au dau vodoka tiko.

¹³ Au sa curu ki tuba ena bogi mai na Matamata ena Buca me donuya na Keli ni Wai ni Gata kei na Matamata ni Benu, ka vakaraica na bai ni koro kei Jerusalemi o koya sa kabasu tu, ka sa kama tale tu ga na kena matamata.

¹⁴ Au sa lako sara ki na Matamata ni Tobu ni wai kei na Tobu ni Wai levu ni Tui, sa sega ni dua na tikina me nona na ose au sa vodoka tiko.

¹⁵ Au sa lako yani ena bogi mai na buca ka vakaraica na bai ni koro, ka'u sa lesu tale me'u la'ki curu mai ena Matamata mai na Buca, ka'u sa lesu tale.

¹⁶ Era sa sega ni kila na vakai lesilesi, se'u sa lako kivei, se, na cava au sa cakava tiko: au se bera tiko ni tukuna vei ira na Isireli, vei ira na bete, vei ira na turaga, vei ira na vakaillesilesi, kei ira na kena vo o ira era a cakava na cakacaka.

¹⁷ Au sa qai tukuna vei ira, "O ni sa raica na vakaloloma eda sa tiko kina, sa ca vakalevu sara nai tuvaki kei Jerusalemi, sa kama tu na matamata, mo ni lako mai me da tarai Jerusalemi cake tale, me sa mudu mada na noda vakalolomataki tiko."

¹⁸ Au sa tukuna vei ira na liga ni Kalou sa rui vinaka vei au kei na nona vosa na tui, sa

vosa kina vei au. Era sa tukuna kecega-"Meda tucake ka tara tale na bai." Era sa dodoka yani na ligadra ka tekivuna na cakacaka vinaka oqo.

¹⁹ O Senivalati na Oranaiti, o Topaia na Amonaiti kei Kesemi na Arapea, ni ratou sa rogoca na ka oqo, e ratou sa dredre ka veivakalialiai ka beci keimami sara ka tukuna, "Na cava oqo o ni sa cakava tiko? E dodonu li mo ni veicoqacoqa kei na tui?"

²⁰ Au sa sauma vei iratou ka tukuna, "Na Kalou ni lomalagi vakataki Koya ena tokona ka vakataucokotaki keimami. O koya oqo era na tucake kina na Nona tamata ka tara na bai, sa sega na nomuni votavota, se na dodonu, se na i vakananumi e Jerusalemi. "

CHAPTER 3

O Eliasipi na bete levu, kei ira na nona i tokani na bete, era sa tucake ka tara na matamata ni koro ni sipi, era sa vakatabuya ka vakaduria na kena katuba. Era sa tara me yaco sara ki na vale cecere ni veiduanadrau, ka vakatabuya, me yaco sara ki na vale cecere ni Ananieli.

² Taravi Eliasipi o ira na kai Jeriko era sa tara na bai. Taravi ira na Jeriko na Sakuri na luvei Irimi.

³ O ira talega na luvei Asena era sa tara na matamata ni ika; Era sa vakadavora nai coka ka vakaduria na katuba e nai vako kei na kenai sasabai.

⁴ Taravi ira o Miamoce na luvei Uraia, na luvei Kosi, era sa vakavinakataka na bai. Taravi ira sai Mesulame na luvei Berikaia na luvei Mesesabieli, era sa vakavinakataka na bai, sa taravi ira sara o Setoki na luvei Bana ka sa veikune ena kena vakavinakataki na bai.

⁵ Sa tarava sara yani o Tekoitesi, o ira na turaga, era sa sega ni via kauwaitaka na cakacaka ni Kalou.

⁶ O Jekoiada na luvei Pasea kei Mesulame na luvei Besodeia, era sa vakavinakataka na matamata makawa, sa vakadavori na kena i coka, sa vakaduri na kena katuba ka vakoti e nai vako ka vakatatarovitaki.

⁷ Tarava sara o Melatia na Kipionaiti, o Jadoni na Meronoci, o ira na Kipioni kei na Mesipa era sa vakavinakataka nai tikotiko ni kovana ena vanua sivia na uciwai levu.

⁸ Tarava sara yani o Usieli na luvei Araia e dua vei ira na matai ni koula, sa cakava na vakavinakataki ni bai. Sa taravi koya o Ananaia na dau ni ka vakaboivinaka o koya sa tara vakavinaka cake; ka ra tarai Jerusalemi cake tale vakaqqa me yacova sara na yasana rabailevu ni bai.

⁹ Sa tarava sara yani o Rafaia na luvei Uri, nai liuliu ni veimama ni yasana o Jerusalemi, sa cakacaka tiko ena vakavinakataki ni bai.

¹⁰ Sa tarava sara yani o Jedaia na luvei Arumapi, sa cakava na vakavinakataki ni bai ena mata ni nona vale. Sa taravi koya sara yani o Atusi na luvei Asabanaia sa cakava na vakavinakataki ni bai.

¹¹ O Malakijani na luvei Arimi kei Asubi na luvei Paeci-Moape rau sa vakavinakataka e dua tale na yasana ka wili kina na vale cecere ni ovani.

¹² Sa tarava sara yani o Salumi na luvei Aluesi nai liuliu ni dua tale na veimama kei Jerusalemi. O koya kei ira na luvena yalewa era sa cakava na cakacaka ni vakavinakataki ni bai.

¹³ O Anumi kei ira sa tiko mai Sanoa, era sa vakavinakataka na bai mai na matamata ni Buca. Era sa tara cake, vakaduria na kena katuba, era vakota ka vakatatarovitaka, ka vakavinakataka ni rauta e dua na udolu na kiupiti na bai me yaco sara ki na matamata ni benubenu.

- ¹⁴ O Malakija na luvei Rekapi na nodra i liuliu ena yasana o Beci Aseremi, era sa vakavinakataka na matamata ki nai benubenu; sa vakaduria na kena katuba ka vakaivakotaka ka vakatatarovitaka.
- ¹⁵ O Salumi na luvei Koliosa nai liuliu ni yasana o Misipa sa vakavinakataka na matamata e nai vurevure ni wai. Sa tara cake, vakaiubitaka, vakaduria na kena katuba, vakota e nai vako, vakatatarovitaka, sa vakavinakataka mai na lalaga ni tobu o Sela. Mai na nona were na tui, me yacova sara nai kabakaba sa lako sobu mai na koroi Tevita.
- ¹⁶ Sa tarava sara yani o Niemaia na luvei Asubuki, nai liuliu ni veimama ni yasana o Beci Suri sa cakava na vakavinakataka ni bai me yacova sara nai bulubulu kei Tevita ki na sisili sa keli ena liga, ka yacova sara na nona vale na qaqa.
- ¹⁷ Sa taravi koya o ira na Livai ena veiliutaki nei Reumi na luvei Bani, era sa cakava na cakacaka. Sa taravi koya sara o Asabia nai liuliu ni veimama na yasana o Kela sa cakava na cakacaka ni vakavinakataka bai ena nona yasana.
- ¹⁸ Sa tarava sara yani o ira na tacidra ena veiliutaki nei Bavai na luvei Anadadi nai liuliu ni dua na veimama ni yasana o Keila era sa vakavinakataka na bai.
- ¹⁹ Sa tarava sara o Esa na luvei Josua nai liuliu ni yasana o Misipa, era sa vakavinakataka e dua tale na yasana e mata ni kabakaba ni tikina cecere ni vale ni yaragi mai na tutu ni bai.
- ²⁰ Sa tarava sara yani o Peruki na luvei Sabai, sa cakava sara vakavinaka o koya na cakacaka mai na tutu ni katuba ni vale nei Eliasibi na bete levu.
- ²¹ Sa taravi koya tale yani o Meremoce na luvei Uraia na luvei Kosi, sa vakavinakataka e dua tale nai wasewase mai na katuba ni nona vale na bete levu ki nai cavacava ni yalayala ni vale nei Eliasibi.
- ²² Sa tarava sara yani o ira na bete, o ira mai na buca, era sa cakacaka.
- ²³ Sai rau sara yani o Penijamini kei Asubu, e rau sa cakava na cakacaka veibasai ga ki na nodrau vale. Sa tarava sara yani o Asaraia na luvei Maseia na luvei Ananaia sa cakava na cakacaka voleka ga e nona vale.
- ²⁴ Sa tarava sara yani o Binui na luvei Enatati, sa cakacaka talega ena dua tale na yasana, mai na vale nei Asaraia ki na tutu ni vanua voleka ki nai gole.
- ²⁵ O Palali na luvei Usai sa tara nai vakaukauwa ni bai, na vale cecere talega me duri cake mai na vale ni tui mai na loma ni bai ni vale ni veivesu. Sa tarava sara yani o Pedaia na luvei Parosi sa cakava na vakavinaka na cakacaka ni vakavinakataka bai.
- ²⁶ Ia, o ira na Necinimi o ira sa tiko mai Opeli era sa cakava na vakavinakataka bai me yacova sara na matamata ni bai vaka kina tokalau, kei na vanua ni vale cecere dodonu.
- ²⁷ Era sa tarava sara yani na Tekoite, ka ra cakacaka ena dua tale na yasana voleka ki na vale cecere dodonu, ka toso vaka ki na bai kei Opeli.
- ²⁸ Sivia yani na matamata ni Ose, era sa cakacaka tiko na bete e na dui nodra mata ni vale ga.
- ²⁹ Sa tarava sara yani o Setoki na luvei Ima sa cakacaka ga ena mata ni nona vale o Semaia na luvei Sekanaia nai vakatawa ni matamata mai na Tokalau sa cakava na vakavinakataka ni bai.
- ³⁰ Sa tarava sara yani o Ananaia na luvei Selemaia kei Anuni nai ka ono ni luvei Salafi sa vakavinakataka e dua tale na yasana. Sa tarava sara yani o Mesulame na luvei Berekaia sa cakacaka ga ena mata ni nona vale.
- ³¹ Sa taravi koya sara yani o Malakita e dua vei ira na matai ni koula, sa cakacaka yani me yaco sara ki na vale nei Necinimi kei ira talega na dauveivoli ena mata ni matamata

nei Mipakadi, me yaco sara kina veirumu e cake e nai gole.

³² Ena kedrau veimama na rumu e cake e nai gole, me yaco sara ki na matamata ni sipi, na matai ni koula kei ira talega na dauveivoli era sa cakacaka.

CHAPTER 4

Sa qai yaco ni sa kila o Senivalati ni keimami sa vakavinakataka tiko na bai, sa cudru vakalevu, ka yalo ca, ka sa vakalialiai ira na Iperiu.

² Sa qai vosa vei ira na veiwekani, vei ira talega nai valu mai Samaria ka sa tukuna, "Na cava era sa cakava tiko na tamata oqo? Era sa via tarai ira cake? Era na vakacabori i soro li? E rawa li ni na vakaoti na cakacaka ena dua na siga? E rawa li ni na tomika cake na veivatu sa benuci tu? O Na vatu sa kama oti?"

³ O Topaia na Amonaiti sa tu voleka vei Senivalati, sa tukuna vua, "Na veika era sa tara tiko oqo, kevaka mada ga me lako kina e dua na fokisi ena bale sobu ga."

⁴ Mo ni rogoca na neimami Kalou, keimami sa vakacacani, me vuki lesu vei ira na nodra veivakalolomataki kina uludra, me vakalesui vei ira me vaka era sa daucakava mai na vanua ni veivakabobulataki!

⁵ Me kua ni ubi na nodra caka cala kei na nodra i valavala ca me kua ni boko laivi mai vei Kemuni; ni ra sa vakacudrui Kemuni e matadra na cakacaka tiko.

⁶ Keimami sa tara na bai ka sa sema vata na bai taucoko, ka sa yacova na veimama na kena cere, ni sa dua ga na nodra vakanananu me tara na bai.

⁷ Sa yaco ni ra sa rogoca o Senivalati, o Topaia, o ira na Arapea, na Amonaiti ni sa vakatikori lesu na bai lalaga kei Jerusalemi kei na vanua kabasu sa botani tale, era sa qai cudru ga vakalevu,

⁸ Era sa qai bosebose me ra sa valuti Jerusalemi ka vakaveilecayakitaki ira.

⁹ Keimami sa masulaki ira ga vua na Kalou, ka keimami sa veivuke yadra ga ena siga kei na bogi ena vukudra.

¹⁰ Sa vosa mai o Juta, "Na nodra kaukauwa na daucakacaka sa malumu mai, sa rui levu talega na benu, sa sega ni rawa kina na cakacaka."

¹¹ Era sa vosa mai na meca, "Era na sega ni kila se raica e dua na ka me yacova ni da sa tu ka vakamatei ira ka tarova na toso ni cakacaka."

¹² Sa yaco me ra sa mai vosa na wekai keimami, sa tiko voleka vei ira, ka tukuna vakatini, "Ni sa sega tale ni rawa na toso, ni ra na toso mai ka keimami na vakadrukai."

¹³ Au sa tuvai ira na tamata ena vanua e ra ni bai-lalaga na vanua sa tadola tu, au sa tuvai ira me vaka na nodra vuvale, na nodra i selewau, na nodra moto kei na nodra dakaititi.

¹⁴ Au sa veiraiyaki ka tucake ka tukuna vei ira na turaga, vei ira na veiliutaki, kei ira kece na vo ni tamata, "Mo ni kua ni rerevaka e dua na tamata, mo ni nanumi Jiova na nomuni qaqā vaka i dina, ka vala ena vukudra na tacimuni, na luvemuni, na watimuni, kei na nomuni vale."

¹⁵ Ni ra sa rogoca na keimami meca ni keimami sa kila na veika oqo, na Kalou talega sa vakatawayagataka na nodra i tuvatuva, ni keimami sa lesu tale ki na i tuvatuva ka sa toso ga na cakacaka.

¹⁶ Mai na gauna o ya ka toso yani era sa wase, veimama era sa cakava na cakacaka ni vakavinakataki ni bai ka veimama me ra taura nai yaragi, na moto, na i selewau nai sasabai kei na dakaititi; o ira na veiliutaki era sa tu yani ena dakudra na yavusa i Juta.

¹⁷ O ira era sa cakacaka era sa cakacaka vakaukauwa, ena dua na ligadra nai yaya ni

cakacaka ka dua na ligadra nai yaragi ni vala.

¹⁸ O ira kece na cakacaka sa vesu tiko e tutudra nai selewau ni ra sa cakacaka tiko. O koya sa uvu biukila sa tiko voleka e yasaqu.

¹⁹ Au sa vosa vei ira na turaga, na veiliutaki kei ira kece na tamata, "Sa rui levu ka bibi na cakacaka, e da sa rui veiyawaki, e dua mai vua tale ka dua e na bai " lalaga.

²⁰ "O koya oqo, ni kemuni sa rogoca na domo ni biukila, mo ni solia mai na nomuni veitokoni, ni na vala ena vukuda na Kalou."

²¹ Keimami sa cakacaka vakaukauwa, ka veimama vei keimami era sa taura tu na nodra moto, mai na cadra ni siga me yacova na cila ni kalokalo.

²² Au sa tukuna talega vei ira na tamata, "O ira na tamata yadua kei ira na nona dauveiqaravi ni sa bogi me ra tiko ga e Jerusalemi, me ra dauyadra ena bogi ka cakacaka ena siga."

²³ Sa sega kina ni dua, oi au, se taciqu, se dauveiqaravi, se o ira na dauyadra sa muri au, me luvata na nona i sulu, vakavo, ke luva me laki sava.

CHAPTER 5

Sa dua na vosakudrukudru levu sa yaco tiko ena kedra maliwa na Iperiu, mai vei ira ga na turaga kei na dui watidra kei ira na veiwekani.

² Eso era sa tukuna, "Ni o ira kei ira na dui luvedra tagane kei na luvedra yalewa era sa rui lewe levu; me kau mai na sila me ra kana ka bula."

³ Eso tale era sa tukuna mai, "Keimami sa volitaka vakadinau na neimami qele, veivaini, kei na neimami vale, me keimami voli sila kina baleta na dausiga."

⁴ Eso tale era sa tukuna tiko, "Ni ra sa kere i lavo, me rawa ni ra solia kina nai vakacavacava vua na tui me baleta na nodra qele kei na nodra veivaini.

⁵ "Oqo, keimami sa tautauvata ga kei ira na taci keimami, o ira na luvei keimami kei na luvedra, oqo era sa vakaukauwataki na luvei keimami me ra la'ki cakacaka vakabobula ka so vei ira na luvei keimami yalewa era sa vakabobulataki oti tu. Keimami sa sega ni rawa ni voli ira lesu tale mai, ni sa vesuki oti tu na neimami qele kei na veiwere ni vaini."

⁶ Au sa rarawa sara vakalevu ni'u sa rogoca na veika oqo.

⁷ Au sa vakananuma vakabibi sara na veika oqo, au sa vunauci ira na turaga kei ira na veiliutaki ka cavuta vaka oqo vei ira, "Oi kemuni vakayadudua sa taura tiko vakatawadodonu nai yau mai vua na tacina." O koya oqo au sa kaciva kina e dua na soqoni levu.

⁸ Au sa tukuna vei ira, "Me vaka na veika era sa dui rawata era voli ira lesu kina na wekadra era sa volitaki oti tu ki na veimatanitu. Ia, oqo mo ni qai volitaki ira tale na tacimuni? Se e dodonu me ra volitaki mai vei keda?" Era sa galu ka sega ni tukuna e dua na ka.

⁹ Au a qai tukuna, "Na ka o sa cakava tiko sa sega ni vinaka, e sega beka ni dodonu mo lako tiko ena rerevaka na Kalou, me baleta na nodra veivakalolomataki na veimatanitu, na keda meca?

¹⁰ "O au kei ira na taci qu kei ira na noqu dauveiqaravi, keimami sa solia tiko vei ira na taci keimami nai lavo kei na sila. Au kerea me da sa muduka na veivakalolomataki oqo!

¹¹ "Me vakalesui oqo vei ira, nikua sara ga, na nodra qele, na nodra were ni vaini, na nodra veiolive kei na nodra vale, me soli lesu talega vei ira nai vakatubu ni lavo, ni sila, ni waini, ni waiwai o ni a taura mai vei ira."

¹² Era sa tukuna kece mai, "Keimami na vakalesuya kece vei ira ka sega ni via taroga tale

e dua na ka mai vei ira; keimami na cakava me vaka o sa tukuna mai." Au sa qai kacivi ira na bete, me caka mada e dua na bubului mai vei ira ka me caka me vaka era sa yalayala kina.

¹³ Au sa kuretaka nai lobi ni noqu i sulu ka tukuna, "Me yavalata na Kalou na tamata yadua mai nodratou, mai na nodra i tikotiko, o koya yadua sa sega ni vakayacora na veiyalayalati oqo, me vakayavalati, ka vakalalai." Era sa tukuna kece mai na i soqosoqo levu, "Emeni" ka ra sa vakavinavinakataka na Kalou. E sa cakava na tamata me vaka na yalayala.

¹⁴ Mai na gauna au sa digitaki kina me'u nodra kovana e na vanua o Juta mai nai karuasagavulu ka yacova nai katolusagavulu ka rua ni yabaki ni veiliutaki nei Atekisekise na tui, e tinikarua na yabaki oi au se o ira na taciqu, keimami sega ni bau kania na kena i votavota na tui.

¹⁵ O ira na kovana sa liu vei au, era sa vakalomaocaocataki ira na tamata ka taura mai vei ira na madrai kei na waini mei kuri ni vasagavulu na sikele na sivila, io, o ira mada ga na nodra dauniveiqaravi era sa bulia na lawa vei ira na tamata. Au sa sega ni cakava oqo baleta ni'u sa rerevaka na Kalou.

¹⁶ Au sa vakuria tale ga na cakacaka ni bailalaga ni koro, keimami sa sega talega ni volia e dua na qele. Era sa lako kece mai na dauniveiqaravi me cakava na cakacaka.

¹⁷ Era sa dabe tiko ena noqu teveli e dua na drau na Iperiu kei ira na veiliutaki kei ira talega sa lako mai vei keimami mai na veimatanitu volivoliti keimami.

¹⁸ Na ka sa vakarautaki vei au ena dua ga na siga sa dua na bulumakau, ono na sipi digitaki vinaka, na toa talega sa vakarautaki, vakadua ena vei ya tini na siga sa vakalevu sara na waini ena kena veimataqali; e dina mada ga ni'u se sega ni kerea nai votavota me nona na kovana baleta ni ra se vesuki tu e na dinau na tamata.

¹⁹ Mo Ni nanumi au na noqu Kalou, ena vinaka me vaka na ka kecega au sa cakava vei ira oqo.

CHAPTER 6

Sa qai yaco ni ratou sa rogoca o Senivalati, o Topaia kei Kesemi na Arapea kei ira kece na meca, ni sa tarai cake tale na bai-lalaga ka sa sega na ka e vakataotaka, (oqo na gauna e se bera ni vakakatubataki kina na matamata)

² e rau sa talatala mai vei au o Senivalati kei Kesemi ka vaka, 'lako mada mai me datou mai sota mada ena dua na koro lailai ena buca o Ono.' E rau sa nanuma tiko mai me rau mai vakaleqai au.

³ Au sa sauma nai tukutuku ka vaka, 'sa dua na cakacaka levu au sa cakava tiko oqo, au na sega ni lako sobu yani. Na cava me tu vakadua kina na cakacaka ka me'u lako mada yani vei kemudrau?'

⁴ E rau sa vakauta mai vakava nai tukutuku ka sa saumi lesu talega vakakina.

⁵ Sa vakatala tale mai o Senivalati na nona i talai e na kena i kalima ni gauna ena dua nai vola dolavi sa taura tiko e ligana.

⁶ Sa vakaoqo na ka sa volai kina: Sa yaco mai nai tukutuku mai na veivanua kecega, sa tukuna kina o Kesemi ni o iko kei ira kecega na Iperiu sa nakita tiko me vakabebe, nai tukutuku talega oqo, sa tukuna tiko ni o ni sa tara tiko na bai-lalaga oqo kei Jerusalemi, mo kena tui kina o iko.

⁷ O iko talega sa lesia eso na parofita me ra sa kacivaka tiko nai tukutuku e Jerusalemi me baleti iko. Era sa kacivaka tiko, "Sa tiko e dua na tui e Juta!" Nai tukutuku oqo sa na

vakau cake vua na tui. Lako mai, me daru mai veitalanoa mada ena vuku ni ka oqo.

⁸ Au sa sauma vua ka vaka, "Sa sega na ka, me vaka o sa vola tiko mai sa caka tiko eke, oqori o sa bulia tikoga e lomamu."

⁹ Era sa saga tikoga me ra vakarerei keimami, era sa tukuna tiko "Sa malumalumu na ligadra ni ra sa cakacaka tiko, ena sega ni rawa ni caka." o koya oqo, oi kemuni na Kalou, mo ni vakaukauwataka na ligaqu.

¹⁰ Sa oti oqo, au sa lako sobu mai ki na vale nei Semaia na luvei Delaia na luvei Maetabili, e dua sa dau solia nai tukutuku vuni; a sa tukuna mai, "me daru la' ki sota mada ena vale ni Kalou, ena loma ni vale ni soro, me daru sogota na katuba ni vale ni soro, ni ra sa lako tiko mai me vakamatei iko; io sa dina, ena bogi era na lako mai me vakamatei iko."

¹¹ Au sa vosa ka vaka: 'Me dua na tamata vakataki au me dro?' O cei sa tiko mai keri me vakataki au, me lako ki na vale ni soro me vakabulai koya kina? Au na sega ni lako yani ki loma!

¹² Au sa kila ni sa sega ni talai koya mai na Kalou, sa tukuna ga o koya na veika oqo baleta ni rau sa saumi koya mai o Topaia kei Senivalati.

¹³ Sa saumi o koya oqo, me vakarerei au ka muria na sala cala ka me'u valavala ca kina, me rawa ni dua kina na nodra i tukutuku ca, me rawa ni'u vakalialiai kina.

¹⁴ Na noqu Kalou, mo Ni nanumi Topaia kei Senivalati, me vaka na nodrau i valavala kei na parofita yalewa o Noadia kei ira kece na vo ni parofita o ira era via vakarerei au.

¹⁵ Sa vakaoti na tara ni bai-lalaga oqo, ena i ka ruasagavulu ka lima ni siga ni vula o Elulu, ena limasagavulu karua na siga.

¹⁶ Sa yaco mera rogoca kece, kei ira kece na matanitu voliti keimami era sa keimami meca, sa raica na veika kece oqo, era sa taqaya ka yalolailai, ni ra sa kila na cakacaka oqo sa sega tale e dua, na liga duadua ga ni Kalou sa cakava oqo.

¹⁷ Ena siga o ya o ira na turaga e Juta, era sa volavola vei Topaia, sa lako talega mai vei ira nai vola nei Topaia.

¹⁸ Sa levu vei ira e Juta sa yalayala tu vei Topaia, baleta ni sa vugoi Sekonaia na luvei Arapa kei na luvei Jecanana sa vakawatitaka na luvei Mesulame na luvei Berekaia.

¹⁹ Era sa vakamacalataka na nona cakacaka vinaka me'u kila, ka tukuna talega na noqu vosa vua. Sa vakauta ga mai o Topaia nai vola vei au me vakarerei au kina.

CHAPTER 7

Sa vaka oqo, ni sa tara oti na bai-lalaga, sa coba oti na katuba, era sa digitaki ka lesi nai vakatawa ni matamata, o ira na daunisere kei ira na livai,

² Au sa solia nai vakaro e Jerusalemi vua na taciqu o Anani kei Anania nai liuliu ni tikina cecere, ni sa tamata dina sara ka sa rerevaka vakalevu na Kalou o koya mai vei ira na lewe vuqa.

³ Au sa tukuna vei ira me kua ni dolavi na katuba me yacova ni sa siga levu tutu; "Ni ra sa yadra tiko, me ra sogota na katuba ka vakalatia, ka lesi nai vakatawa mai vei ira na lewe i Jerusalemi, me dua ena nona vale ni yadra, ka dua ena mata ni nona vale ga."

⁴ Na koro o Jerusalemi sa rui levu ka rabailevu, na tamata era tiko kina sa lewe lailai, na veivale era sa sega ni vakavinakataki.

⁵ Sa biuta e lomaqu na Kalou me'u vakasoqoni ira mai na turaga, na veiliutaki kei ira na tamata me ra mai volai e nai vola tuvatuva ni nodra dui kawa. Au sa kunea talega nai vola ni nodra kawa o ira e ra a lako mai e nai matai ni lakolako, ka sa kune kina oqo:

⁶ Oqo o ira kece era sa lesu mai ena veivakabobulataki, o ira era a mai kau vakavesu mai

vei Nepukanesa na tui Papiloni, kei ira era sa lesu mai ki Jerusalemi, e Juta o ira yadua ki na nona koro.

⁷ O ira oqo sa lesu vata mai kei Serupepeli, o Josua, Niemaia, Asaraia, Raamaia, Neamani, Motekai, Bilisani, Misipereci, Bikivai, Neumi kei Baena. Na kedra i wiliwili na tagane mai vei ira na Isireli:

⁸ O ira na luvei Parosi e rua na udolu dua na drau vitusagavulu ka rua;

⁹ O ira na luvei Sevataia e tolu na drau vitusagavulu ka rua;

¹⁰ O ira na luvei Ara e ono na drau limasagavulu ka rua;

¹¹ O ira na luvei Paaci “ Moapi, na luvei Josua kei Joapi e rua na udolu walu na drau tinikawalu;

¹² O ira na luvei Ilama e dua na udolu rua na drau limasagavulu ka va;

¹³ O ira na luvei Satu e walu na drau vasagavulu ka lima;

¹⁴ O ira na luvei Sakai e vitu na drau onosagavulu;

¹⁵ O ira na luvei Binui e ono na drau vasagavulu ka walu;

¹⁶ O ira na luvei Bebai e ono na drau ruasagavulu ka walu;

¹⁷ O ira na luvei Asiqati e rua na udolu tolu na drau ruasagavulu ka rua;

¹⁸ O ira na luvei Adonikama e ono na drau onosagavulu ka vitu;

¹⁹ O ira na luvei Bikivai e rua na udolu onosagavulu ka vitu;

²⁰ O ira na luvei Adini e ono na drau limasagavulu ka lima;

²¹ O ira na luvei Ata mai Esekaia e ciwasagavulu ka walu;

²² O ira na luvei Asumi e tolu na drau ruasagavulu ka walu;

²³ O ira na luvei Besai e tolu na drau ruasagavulu ka va;

²⁴ O ira na luvei Arifi e dua na drau tinikarua;

²⁵ O ira na luvei Kipioni e ciwasagavulu ka lima;

²⁶ Na tagane mai Peceliema kei Nitofa e dua na drau tinikawalu;

²⁷ Na tagane mai Anacoci e dua na drau ruasagavulu ka walu;

²⁸ Na tagane mai Beci Asamaveci e vasagavulu ka rua;

²⁹ Na tagane mai Kirijaci-Jearimi, Jepina kei Biroci e vitu na drau vasagavulu ka tolu;

³⁰ O ira na tagane mai Rama kei Kipa e ono na drau ruasagavulu ka dua;

³¹ O ira na tagane mai Mitimasi e dua na drau ruasagavulu ka rua;

³² O ira na tagane mai Peceli kei Ai e dua na drau ruasagavulu ka tolu;

³³ O ira na tagane mai vei Nipo ka dua e limasagavulu ka rua;

³⁴ O ira na Ilama (e dua tani tale) e dua na udolu rua na drau limasagavulu ka va;

³⁵ O ira na luvei Arimi e tolu na drau ruasagavulu;

³⁶ O ira na luvei Jeriko e tolu na drau vasagavulu ka lima;

³⁷ O ira na luvei Lodi kei Adidi kei Ono e vitu na drau ruasagavulu ka dua;

³⁸ O ira na luvei Sena e tolu na udolu ciwa na drau tolusagavulu.

³⁹ O ira na bete kei ira na luvei Jedaia ena vuvale nei Josua e ciwa na drau vitusagavulu ka tolu;

⁴⁰ O ira na luvei Ima e dua na udolu limasagavulu ka rua;

⁴¹ O ira na luvei Pasuri e dua na udolu rua na drau vasagavulu ka vitu;

⁴² O ira na luvei Arimi e dua na udolu tinikavitu.

⁴³ O ira na Livai: O ira na luvei Josua na Kadimieli kei ira na luvei Odeva e vitusagavulu ka va.

- 44** O ira na daunisere: Na luvei Esafa e dua na drau vasagavulu ka walu.
- 45** O ira nai vakatawa ni matamata: na luvei Salumi, na luvei Ata, na luvei Talimoni, na luvei Akubu, na luvei Atita, na luvei Sobai e dua na drau tolusagavulu ka walu.
- 46** O ira na Necinimi: na luvei Sia, na luvei Asupa, na luvei Tabaoi,
- 47** O ira na luvei Kerosi, na luvei Sia, na luvei Padoni,
- 48** O ira na luvei Lebana, o ira na luvei Aqaba, na luvei Salimai,
- 49** O ira na luvei Anani, o ira na luvei Qideli, o ira na luvei Qaeri,
- 50** O ira na luvei Reaia, o ira na luvei Rasini, na luvei Nekoda,
- 51** O ira na luvei Qasama, o ira na luvei Usa, o ira na luvei Pasea,
- 52** O ira na luvei Besai, o ira na luvei Meunimi, o ira na luvei Nefisesimi,
- 53** O ira na luvei Bakabuku, o ira na luvei Akupa, o ira na luvei Aruri,
- 54** O ira na luvei Basilici, o ira na luvei Meida, o ira na luvei Asa,
- 55** O ira na luvei Bakoso, o ira na luvei Sisera, o ira na luvei Tama,
- 56** O ira na luvei Nesia kei ira na luvei Atifa.
- 57** O ira na luedra na dauniveiqaravi i Solomoni: O ira na luvei Sotai, o ira na luvei Sofereci, o ira na luvei Perida,
- 58** O ira na luvei Jaela, o ira na luvei Dakoni, kei ira na luvei Qideli,
- 59** O ira na luvei Sefatia, o ira na luvei Atili, na luvei Posereci mai Sebaimi kei ira na luvei Amoni.
- 60** O ira kece na Necinimi, kei ira na luve ni dauveiqaravi nei Solomoni e tolu na drau ciwasagavulu ka rua.
- 61** O ira oqo era sa lako cake mai Teli Mela, Teli Asa, kei Jerupi, Adoni kei Ima, ia era sa sega ga ni rawa ni ra kila na vale i tamadra se na nodra kawa, se era Isireli se sega:
- 62** O ira na luvei Delaia na luvei Tobia na luvei Nekoda, e ono na drau vasagavulu ka rua;
- 63** Kei ira mai vei ira na bete: O ira na luvei Abaia, o ira na luvei Kosi, o ira na luvei Basiliai o koya sa taura e yalewa vei ira na Basiliai na kai Kiliati era sa kacivi ena yacadra.
- 64** O ira oqo era sa saga me ra kila e na yaca sa tu rawa mai nai vola ni kawa, sa sega ga ni kunei, era sa biu tani mai kina i tutu vakabete ka ra sa dukadukali.
- 65** Sa vosa vei ira na kovana ka tukuna mera kua ni kana mai na ka tabu sara me yacova ni sa vakasala na bete e na Urimi kei na Cumimi.
- 66** Nai soqosoqo taucoko sa vasagavulu ka rua na udolu tolu na drau onosagavulu,
- 67** O ira na dauveiqaravi tagane kei na yalewa era lewe vitu na udolu tolu na drau tolusagavulu ka vitu, ka ra sa lewe rua na drau vasagavulu ka lima na daunisere yalewa kei na tagane.
- 68** Na ose e vitu na drau tolusagavulu ka ono kei na meule e rua na drau vasagavulu ka lima,
- 69** Na kameli e va na drau tolusagavulu ka lima, na Asa e ono na udolu vitu na drau ruasagavulu.
- 70** E so nai liuliu ni vuvale era sa soli ka ki na ka ni cakacaka. Na kovana sa solia e lima na udolu na dola na koula, limasagavulu na beseni koula kei na lima na drau tolusagavulu nai lobi sulu vakabete.
- 71** O ira na liuliu ni yavusa (vuvale), e so vei ira era sa solia e dua na drau na udolu na dola na koula, vitusagavulu ka vitu na udolu na dola na siliva.
- 72** O ira na kena vo ni tamata era sa solia e dua na drau na udolu na dola na koula, vitusagavulu na udolu na dola na siliva kei na onosagavulu ka vitu nai sulu vakabete.

⁷³ O ira na bete, na livai, nai vakatawa ni matamata, o ira na daulagasere eso na Necinimi kei ira kece na Isireli era sa dui tiko ena nodra veikoro. Ni sa yaco mai na kavitu ni vula, o ira na luvei Isireli era sa tiko ena nodra dui koro.

CHAPTER 8

Oqo era sa soqoni vata kece mai na tamata me vaka ga e dua na tamata e na mata ni Matamata ni Wai; era sa tukuna vei Esera na vunivola me kauta mai nai Vola ni Vunau i Mosese sa solia o Jiova me ra vakaroti kina na Isireli.

² O Esera na bete sa kauta mai nai vunau ena matadra nai soqosoqo levu, na tagane kei na yalewa kei ira kecega sa rawa ni vakarorogo vinaka me kila, e na i matai ni siga ni kavitu ni vula.

³ Sa wilika o koya e na vanua era sa soqoni kina mai na Matamata ni Wai, tekivu ena mataka me yacova na sigalevu tutu, ena matadra na tagane kei na yalewa kei ira era sa dauvakarorogo me ra kila vinaka. Na nodra vakarorogo kece sa vakanamata ga ki nai vola ni vunau.

⁴ O Esera na vunivola sa tucake tu ena i tutu vakarautaki ena kau, sa caka oqo me baleta ga na soqoni oqo. Ena yasai Esera, e nai matau, sa tucake tu kina o Matatitaia, o Sema, o Anaia, o Uraia, o Ilikaia, kei Maesaia; e nai mawi o Pedaia, o Misaeli, o Malakija, o Asumi, o Asabadana o Sakaraia kei Mesulame.

⁵ Sa dolava o Esera nai vola e matadra kecega na tamata, ni sa cecere na vatavata sa tucake tu kina o koya, ni sa cega nai vola o koya, era sa tucake kece o ira na tamata.

⁶ Sa vakacautaki Jiova na Kalou levu o Esera. Era sa tukuna kecega na tamata ka sauma lesu, "Emeni, Emeni!" ni ra sa laveta cake tu na ligadra ka vakacuva na uludra ka lotu vei Jiova, na matadra sa tara sara tu ga na qele.

⁷ O Josua, o Bani, o Serebaia, o Jamini, o Akubu, o Sabatai, o Odaiya, o Maseia, o Kelita, o Asaraia, o Josabeti, o Anani, o Pilaia, kei ira na Livai, era sa vukei ira na tamata ena nodra kila vinaka na vosa ni vunau; ni ra sa dui tucake tu ena nodra dui tikina.

⁸ Era sa wilika tale vakavinaka, ka vakamacalataka na kena i balebale me vaka na vosa ni vunau ni Kalou, me kilai vakavinaka na ka sa wiliki tiko.

⁹ O Niemaia na Kovana, o Esera na bete kei na vunivola ni vunau i Jiova, kei ira na Livai era sa vakavulici ira tiko na tamata, era sa tukuna mai, "Na siga oqo sa tabu me nei Jiova na noda Kalou, me kua na tagi se rarawa," ni ra sa tagi kecega na tamata ni ra sa rogoca na vosa ni vunau.

¹⁰ Sa qai vosa vei ira na tamata, "Mo ni lako ka kania na kena uro ka gunuva na kena kamikamica, ka vakauta nai votavota vei ira sa sega ni votai vei ira; ni sa tabu na siga oqo me nei Jiova, me kua ni dua e rarawa baleta na marautaki ni Turaga o Jiova sa vu ni noda kaukauwa."

¹¹ Era sa tucake na Livai ka vakatabataba yani ka tukuna vei ira na tamata, "Mo ni tiko lo, ni sa tabu na siga oqo; me kua ni dua e rarawa."

¹² Era sa lako na tamata ka kana, ka gunu, ka veivotai, ka reki vakalevu, ni ra sa qai kila na vosa kecega sa vakamacalataki vei ira.

¹³ E nai ka rua ni siga, o ira nai liuliu mai na yavusa vuvale kece ni tamata, o ira na bete kei na livai, era sa soqoni yani vei Esera na vunivola, me rawa ni ra kila vakavinaka sara na vosa ni vunau.

¹⁴ Era sa kunea ni sa volai tu e nai vunau me vaka nai vakaro nei Jiova vei Mosese, ni dodonu me ra tiko na gone ni Isireli ena vei vale lalai ena gauna ni solevu ni kavitu ni vula,

¹⁵ Sa dodonu me vakarogoi ka kacivaki yani ena veikoro kece kei Jerusalemi talega, "Me ra lako yani ki na ulunivanua ka kauta sobu mai na taba ni olive, na taba ni kau waiwai, na taba ni mateli, na taba ni balabala, kei na taba ni kau drauilevu, me mai tara kina na vale lailai me vaka sa volai."

¹⁶ Era sa lako na tamata ka kauta sobu mai na tabanikau ka tara na vale lalai ena dela ni nodra vale, se ena buturara ni loma ni bai ni vale ni Kalou ena loma ni bai levu talega mai na Matamata ni Wai, ena loma talega ni bai levu mai na matamata i Ifereimi.

¹⁷ O ira kece nai soqosoqo levu ka ra sa lesu mai na vakabobulataki, era sa tara na veivale lalai ka tiko kina; me tekivu sara mai na veisiga i Josua na luvei Nuni me yacova mai na siga oqo, sa sega ni daucaaka tu e Isireli na ka oqo. O koya oqo sa yaco kina e dua na veimaraautaki levu.

¹⁸ Ena veisiga yadudua talega, mai nai na matai ni siga ka yacova nai otioti ni siga, sa wilika tiko o Esera nai Vola ni Vunau ni Kalou. Era sa cakava tiko na solevu oqo me vitu na siga, sa dua sara nai soqosoqo tabu me vaka na kena i valavala sa volai.

CHAPTER 9

Ena i ka ruasagavulu ka va ni siga ni ka vitu ni vula, era sa vakasoqoni vata mai na luvei Isireli me ra lolo, ka vakaisulu taga, ka boro dravusa na uludra.

² O ira na Isireli dina era sa tawasei ira mai vei ira na vulagi, ka ra sa tucake ka vakatusa na nodra i valavala ca kei na nodra caka cala na nodra qase.

³ Era sa tucake ka wilika na vosa mai nai Vola ni Vunau i Jiova na nodra Kalou me dua nai ka va ni siga, ena dua tale nai ka va ni siga me ra vakatusa tiko kina na nodra i valavala ca ka lotu vei Jiova na nodra Kalou.

⁴ O Josua, o Bani, o Kadimeli, o Sebaniaia, o Buni, Serebaia, o Bani kei Senani e ratou sa tucake ena yasana ni Livai ka tagi vakadomoilevu vua na Kalou o Jiova.

⁵ O ira na Livai, o Josua, o Kadimieli, o Bani, o Asabania, o Serebia, o Odaijia, o Sebania kei Pecaia, era sa tukuna, "Mo ni tucake ka vakacaucautaki Jiova na nomuni Kalou ka sega ni mudu! "Me vakalagilagi na yacamuni tabu, sa vakacerecerei ka cecere sara na nona sautu kei na Nona qoro!

⁶ Sai kemuni na Kalou, o Ni sa bulia na lomalagi, na lomalagi ni lomalagi kei ira kece sa tiko kina, o vuravura kei na ka kece. Na wasawasa kei na ka kece sa tu kina, o Ni sa maroroira kecega, o ira nai taukei kei lomalagi era sa qaravi kemuni ka lotu vei kemuni.

⁷ "Sai kemuni na Kalou o Jiova o koya sa kacivi Eparama ka kauti koya tani mai Uri e Kalatia, ka solia vua na yaca Eparaama;

⁸ O ni sa raica na nona yalodina e Matamuni ka cakava na veiyalayalati vata kei koya me solia na noda vanua na Kenanaiti, na Itaiti, na Amoraiti, na Perisaiti, na Jepusaiti, Qiriqasaiti " me solia vei ira na nodra kawa, ni kemuni sa vakayacora ga na nomuni vosa, ni sa dodonu oi kemuni.

⁹ "O ni sa raica na nodra vakararawataki na neimami qase mai Ijipita, ka rogoca na nodra tagi mai na Wasawasa Damudamu.

¹⁰ O ni sa vakaraitaka na ka veivakurabuitaki vei Fero, kei ira kecega na tamata ni nona vanua. O ni sa kila ni ra sai valavala vakaviavialevu ka vakadokadoka vei ira na neimami, ka o ni sa cakava na yacamuni me Nomuni, me vaka ki na siga oqo.

¹¹ O ni sa wasea rua na wasawasa e matadra, era sa lakova na wasawasa ena qele mamaca; o ira na nodra dauveivakalolomataki, o ni sa viritaka ki na wai titobu me vaka na vatu ki na loma ni wai.

¹² O ni sa liutaki ira ena duru o ena siga kei na duru bukawaqa ena bogi, me soli vei ira na rarama ena gaunisala era sa muria tiko.

¹³ "O ni sa lako sobu mai ena Ulunivanua o Sainiai, ka vosa vei ira mai lomalagi, ka solia vei ira na lewa dina, nai vunau dina, nai lesilesi dina ka vinaka kei nai vakaro.

¹⁴ O ni sa vakaraitaka vei ira na Nomuni Siga ni Vakacecegu dina, ka vakarota vei ira na sala, nai lesilesi kei nai vunau, ena ligai Mosese na Nomuni tamata.

¹⁵ Ena nodra via kana, o ni sa solia na madrai mai lomalagi, ni ra sa via gunu, o ni sa vakadrodroya na wai mai na vatu ka tukuna vei ira, me ra lako ka taukena na vanua, o ni a bubului kina me soli vei ira.

¹⁶ "Ia, o ira kei ira na tamai keimami sa cakacaka vakadokadoka, era sa vakaukauwataka na domodra ka sega ni via rogoca na ka o ni sa vakarota.

¹⁷ Era sa bese ni vakarorogo, sa yali mai vei ira na Nomuni veivakurabuitaki o ni a cakava ena kedra maliwa, era sa vakaukauwataka ga na domodra, ena nodra talaidredre era sa digitaka ga e dua na nodra i liuliu me ra lesu tale ki na nodra vesuki, sai Kemuni na Kalou, sa vakarau tu me veivosoti, sa yalovinaka ka yalololoma sa berabera ni cudru ka sa sinai tu ena yalovinaka ka sa sega ni via biuti ira.

¹⁸ "E dina mada ga, era sa bulia na matakau vaka na bulumakau, era sa tukuna, 'Oqo na nomuni kalou sa kauti kemuni mai Ijipita,' ka ra sa cakava tiko na veika e veivotoki,

¹⁹ Io, ena Nomuni loloma vakavuqa, o ni sa sega ni biuti ira mai na vanua liwa, sa sega ni biuti ira na duru o ena siga me liutaki ira ena gaunisala: Na duru bukawaqa ena bogi me solia vei ira na rarama ena sala era sa lakova.

²⁰ O ni sa solia talega vei ira na yalomuni vinaka me vakavulici ira, ka o ni sa sega talega ni bureitaka na mana mai na gusudra ka vakagunuvi ira ena wai me oti kina na nodra karamaca.

²¹ E vasagavulu na yabaki o ni sa maroroi ira tiko mai na vanua liwa, sa sega ni yali vei ira e dua na ka; sa sega ni kabasu na nodra i sulu, sa sega talega ni bota na yavadra.

²² "Ia o ni sa solia vei ira na veimatanitu kei na veivanua, o ni sa wasewasea na nodra veiyasana, era sa taukena na vanua o Sione, na vanua nei tui Esibone, kei na vanua nei Oki na tui Basani.

²³ O ni sa vakalevutaka na luvedra me vaka na kalokalo ni lomalagi, ka kauti ira mai ki na vanua, o ni sa vosa kina vei ira na nodra qase. Me ra lakova yani ka taukena.

²⁴ Era sa lako yani ka taukena na vanua; o ni sa vakamalumalumutaka e matadra nai taukei ni vanua, o ira na Kenanaiti ka soli ira ki na ligadra kei ira na kena tui kei ira na kena tamata, me ra cakava ga vei ira na veika era vinakata.

²⁵ Era sa taura na veikoro kaukauwa kei na kena veivanua bulabula ka taukena na veika sa sinai kina na veika e daugadrevi, nai keli sa keli oti tu, na veiolive, na veivaini, na veikau vuata sa sinai ka levu, era sa kana ka marau ka levulevu. Era sa reki tiko vakalevu ena Nomuni yalovinaka.

²⁶ "Ia, era sa talaidredre ga ka vuki tani mai vei kemuni, era sa biuta na Nomuni vunau e dakudra ka vakamatei ira na Nomuni parofita, o ira sa dusia tiko na nodra cala ka me ra lesu tale vei kemuni; era sa cakava tikoga na ka ni veivakacudrui.

²⁷ O koya oqo, o Ni sa soli ira kina ena ligadra na kedra meca, era sa tabaki ira sobu, ia ena nodra veigauna dredre, ni ra sa tagi vei Kemuni, o Ni sa rogoca mai Lomalagi; ia me vaka na levu ni Nomuni yalololoma o Ni sa solia vei ira na dauniveisereki. Me ra vakabula ira mai na ligadra na kedra meca.

²⁸ "Ia, ni ra sa kune vakacegu tiko, era sa tekivu tale me caka ca e Matamuni, o koya oqo o Ni sa biuti ira kina ena ligadra na kedra meca. Era sa lewai mai vei ira; io, ni ra sa lesu

mai ka tagi yani vei Kemuni, o Ni sa rogoca mai lomalagi, ka sa levu na gauna o Ni sa vakabulai ira ga ena vuku ni Nomuni yalololoma,

²⁹ O Ni sa vakadinadinataka vei ira, ni oi Kemuni ga sa na rawa ni kauti ira lesu tale mai ki na Nomuni vunau. Io, era sa dokadoka mai ka sega ni via rogoca na Nomuni vakaro, era sai valavala ca mai na Nomuni lewa, 'O koya kevaka sa dua e muria sa na bula kina,' era sa kuretake na tabadra, ka vakaukauwataka na domodra ka bese ni vakarorogo.

³⁰ Sa levu na veiyabaki o ni sa vosoti ira tikoga ka vakadinadinataka tiko na nodra talaidredre ena Yalomuni sa tiko vei ira na Nomuni parofita. Ia, era sa sega ga ni via vakarorogo; o koya oqo era sa soli kina ki na ligadra na tamata ena vanua.

³¹ Ia, oi Kemuni ena Nomuni yalololoma levu o Ni sa sega ni vakarusai ira se biuti ira; ni kemuni na Kalou sa sinai ena yalovinaka kei na yalololoma.

³² "O koya oqo, na neimami Kalou, na Kalou cecere, na Kalou qaqa, ka sega ni vakamacalataki rawa na Nomuni vinaka, o Ni sa maroroya na veiyalayalati kei na yalololoma; Mo Ni kua ni raica me ka lailai na vei leqa kece sa tarai keimami, na neimami tui, na neimami turaga, na neimami bete, na neimami parofita, na tamai keimami kei ira kecega na Nomuni tamata, mai na nodra veisiga na tui Siria me yacova na siga oqo.

³³ E dina, o Ni sa dodonu ena ka kecega sa tarai keimami tiko; o Ni sa cakacaka ga vakayalodina, ia, Oi keimami sa dau caka ca ga.

³⁴ Sa sega vei ira na neimami tui, se o ira na turaga, se o ira na bete, se o ira na tamai keimami sa maroroya na Nomuni lesilesi o Ni sa vakadinadinataka tiko ena vukudra.

³⁵ Era sa sega ni qaravi Kemuni ena nodra matanitu, se, ena veika vivinaka, o Ni sa cakava vei ira, se ena veivanua bulabula ka levu o ni sa vakarautaka e matadra; era sa sega ni vuki tani mai na nodra caka ca.

³⁶ "Keimami sa tu oqo, na dauveiqaravi e daidai, kei na vanua o Ni sa solia vei ira na neimami qase, me keimami kania na vuana kei na kena veika vivinaka, oqo keimami sa kena dauveiqaravi tiko kina!

³⁷ Sa levu na ka sa nodra na tui, o Ni sa solia vei keimami, baleta na neimami valavala ca; era sa lewa vakaveitalia na yagoi keimami kei na neimami manumanu, ka keimami sa vakaloloma sara.

³⁸ "Ena vuku ni ka kece oqo, keimami sa cakava e dua na veiyalayalati e dei ka volai; o ira nai liuliu, o ira na livai kei ira na bete era sa dregata."

CHAPTER 10

O ira oqo era sa biuta na nodra i vakatakilakila (drega) e nai vola ni veiyalayalati sa volai: O Niemaia na luvei Akalaia na kovana kei Setekaia,

² O Seraia, o Asaraia, o Jeremaia,

³ O Pasuri, o Amaraia, o Malakija,

⁴ O Atusi, o Sebanaia, o Maluki,

⁵ O Arimi, o Miamoci, o Obadaia,

⁶ O Taniela, o Qineconi, o Baruki,

⁷ O Mesulame, o Apaijia, o Mijamini,

⁸ O Masia, o Biliqai, kei Semaia, o ira oqori na bete.

⁹ O ira na Livai: O Josua na luvei Asania o Biniu mai vei ira na luvei Enatati kei Kadimieli.

¹⁰ O ira na veitacini; o Sebanaia, o Otaija, o Kelita, o Pelaia, o Anani,

¹¹ O Mika, o Reobo, o Asabia,

- 12 O Sakuri, o Serebia, o Sebanai,
- 13 O Otaijia, o Bani, Beninu.
- 14 Na nodra i liuliu na tamata: O Parosi, o Paeci- Moapi, o Ilima, o Satu, o Bani,
- 15 O Buni, Asikati, o Bebai,
- 16 O Atonija, o Bikivai, o Adini,
- 17 O Eta, Esekaia, o Asuri,
- 18 O Otaijia, o Asumi, o Besai,
- 19 O Ariva, o Anacoci, o Nebai,
- 20 O Makipaiasi, o Mesulame, o Esira,
- 21 O Mesesabeli, o Setoki, o Jadua,
- 22 O Pelataia, o Anani, o Anaia,
- 23 O Osea, o Ananaia, o Asubi,
- 24 O Aluesi, o Pila, o Sobeki,
- 25 O Reumi, o Asabana, o Maeseia,
- 26 O Aeijia, o Anani, o Enani,
- 27 O Maluaki, o Arimi kei Baena.
- 28 O ira na kena vo (mai vei ira na bete, na Livai, nai vakatawa, na daunisere, na Necinimi kei ira kecega sa tawasei ira mai vei ira na tamata ena vanua ki na vunau ni Kalou, na watidra, na luvedra tagane, na luvedra yalewa, o ira kecega era sa kila, ka kila vinaka sara.
- 29 Era sa duavata vakaveiwekani kei ira na turaga veiliutaki, ka me dua na veivakadonui vakabubului me baleta na kalouca kei na kalouvinaka ni kena muri na Vunau i Jiova, sa soli vei Mosese na tamata ni Kalou me ra vakabauta ka muria nai vakaro kece i Jiova kei na nona lewa kei na nonai lesilesi:
- 30 Me keimami kua ni soli ira na luvei keimami yalewa me watidra na tamata ni vanua se na luvedra yalewa me veiwatini kei ira na luvei keimami tagane;
- 31 Kevaka sa mai volitaki vei keimami ena Siga ni Vakacecegu e dua na ka taleitaki, me kua ni keimami volia, ni sa Siga ni Vakacecegu ka siga tabu; keimami na laiva ga nai ka vitu ni yabaki ka sega talega ni via taroga na tubu ni i lavo sa mai tauri vei keimami.
- 32 Keimami sa biuta e dua na lewa volai ena vukui keimami, me keimami dau solia e dua nai wasewase ni lavo ena veiyabaki, me baleta na cakacaka ni vale ni Kalou:
- 33 Me baleta na madrai sa dauvakaraitaki, na madrai sa daulaukana ena veisiga, nai soro kama ena veisiga, me baleta na Siga ni Vakacecegu, na Vula Vou, na veika tabu, nai soro ni valavala ca, kei na cakacaka kecega ni vale ni noda Kalou.
- 34 Keimami sa vakawirimadigi me baleti ira na bete, na Livai kei ira na tamata me baleta na kena kau mai na buka ni vakacaboi soro ki na vale ni noda Kalou, ena gauna sa digitaki ena veiyabaki, me vakamai kina nai cabocabo ni soro nei Jiova na noda Kalou, me vaka sa volai ena vunau.
- 35 Sa volai talega na lewa me dau kau mai nai matai ni vuata ni vanua kei nai matai ni vuata mai na vuata ni vunika kecega ena veiyabaki yadudua ki na vale ni Kalou.
- 36 Me ra kau mai na neimami dui ulumatua kei na ulumatua ni manumanu, me vaka na ka sa volai e nai vunau, kei na ulumatua ni manumanu kecega ni loma ni bai, ki na vale ni Kalou, ki vei ira na bete sa cakacaka ena loma ni vale ni Kalou;
- 37 Me kau talega mai nai sevu ni madrai droka, na neimami i soro, na vuata ni kau kecega, na waini vou kei na waiwai, ki vei ira na bete, ki na lololo talega ni vale ni noda Kalou; me kau talega mai nai ka tini ni ka kecega ena vanua ki vei ira na Livai, ni o ira na

Livai e dodonu me ra taura nai katini ni ka kecega ena noda i tikotiko.

³⁸ O ira na bete mai na kawa i Eroni era sa tiko vata kei ira na Livai, ni ra sa taura na Livai nai katini, me ra qai kauta mai na katini ni katini ki na vale ni Kalou ki na lololo.

³⁹ O ira na luvei Isireli kei ira na luvei Livai, me ra kauta mai nai soro, na sila, na waini vou, na waiwai ki na lololo, na vanua sa tiko kina nai yaya ni e vale ni Kalou, na vanua era sa dau cakacaka kina na bete, nai vakatawa, kei ira na daunisere, keimami na sega ni vakaweleweletaka na vale ni Kalou.

CHAPTER 11

O ira nai liuliu ni tamata sa tiko e Jerusalemi; era sa vakawirimadigi na tamata me ra kauta mai e dua mai vei ira na tini na tamata me mai tiko e Jerusalemi, na koro tabu, kei ira na lewe ciwa me ra laki tiko ga ena nodra dui koro.

² O ira na tamata era sa vosa vinakataka na tamata sa soli koya mai, me mai tiko e Jerusalemi.

³ Oqo o ira nai liuliu ni yavusa era sa tiko e Jerusalemi. (Ena veikoro e Juta, era sa dui tiko ga ena nodra dui votavota ga ni yasana ni nodra koro”o ira na Isireli, na bete, na Livai, na Necinimi kei ira na kawa ni dauveiqaravi nei Solomon ni tui.)

⁴ E Jerusalemi talega era sa tiko kina eso na luvei Juta kei na so na luvei Penijamini. Oqo o ira na luvei Juta: O Acalaia na luvei Usaia, na luvei Sakaraia, na luvei Amaraia, na luvei Sefataia, na luvei Sakaraia, na luvei Mealabeli, na luvei Peresi;

⁵ Kei Maseia na luvei Baruki, na luvei Koli-Ose, na luvei Asaia, na luvei Adaia, na luvei Joaribi, na luvei Sakaraia, na Siloni.

⁶ O ira kece na luvei Peresi e vanadrau onosagavulu ka walu na tamata qaqqa ni valu era sa tiko e Jerusalemi.

⁷ O ira oqo na luvei Penijamini: O Salu na luvei Mesulame, na luvei Joedi, na luvei Pidaia na luvei Kolaia, na luvei Maseia, na luvei Iceli, na luvei Jesaia;

⁸ Sa qai taravi koya o Qabai kei Salai, e ciwa na drau ruasagavulu ka walu na tamata.

⁹ O Joeli na luvei Sikiri sa nodra i liuliu, kei Juta na luvei Senua sai karua ni liuliu e na koro.

¹⁰ Vei ira na bete: O Jetaia na luvei Joaribi kei Jekini;

¹¹ O Seraia na luvei Ilikaia, na luvei Mesulame, na luvei Setoki, na luvei Meraoci, na luvei Aitubu o koya sai liuliu ni vale ni Kalou.

¹² O ira na tacidra sa cakava na cakacaka na cakacaka ni vale ni Kalou e ra lewe walu na drau ruasagavulu ka rua na tamata; kei Adaia na luvei Jeroame, na luvei Pelalia, na luvei Ames, na luvei Sakaraia, na luvei Pasuri, na luvei Malakija,

¹³ Kei ira na tacina nai liuliu ni dui vale nei tamadra sa lewe rua na drau vasagavulu ka rua; kei Amasai na luvei Asareli, na luvei Asai, na luvei Mesilimeci, na luvei Ima,

¹⁴ Kei ira na veitacini, na tamata qaqqa ni valu, era sa lewe dua na drau ruasagavulu ka walu. Na nodra i liuliu o Sabideli na luve ni dua na qaqqa.

¹⁵ Mai vei ira talega na Livai: O Semaia na luvei Asubi, na luvei Asirikami, na luvei Asabia, na luvei Buni;

¹⁶ O Sabetai kei Josabeti mai vei ira na liuliu vaka Livai, e rau sa liutaka na cakacaka ena taudaku ni vale ni Kalou;

¹⁷ Kei Matania na luvei Maika, na luvei Sabidi na luvei Esafa, o koya nai liuliu, sa liutaka na vakavinavinaka kei na masu, o Bakebukia nai karua vei ira kecega na tacina kei Ada

na luvei Samua, na luvei Qalala, na luvei Jeducuni.

¹⁸ O ira kece na Livai ena koro tabu sa rua na drau walusagavulu ka va na kena levu.

¹⁹ Ia, o ira nai vakatawa, o Akubu, o Talimoni, kei ira na tacina sa vakatawa na matamata sa dua na drau vitusagavulu ka rua na kedra levu.

²⁰ O ira kece na Isireli sa vo, na bete, na Livai, era sa tiko kece ena veikoro e Juta, o ira yadua ena nodra dui kawa.

²¹ O ira na Necinimi era sa tiko e Opeli. O Sia kei Qisipa e rau sa lewa vei Necinimi.

²² O ira na veiliutaki vei ira na Livai e Jerusalemi, o Usi na luvei Bani, na luvei Asabia, na luvei Matania, na luvei Maika, na luvei Esafa, o ira na daulaga sere ena vale ni Kalou, era sa veiqaravi kina.

²³ Ni sa nona i vakaro na tui me baleti ira, me sa dua nai wasewase me na votai kina na daulagasere ena veisiga yadudua.

²⁴ O Petaia na luvei Mesesabeli, mai vei ira na luvei Sera na luvei Juta sa nona i vukevuke na tui ena veika kecega me baleti ira na tamata.

²⁵ O ira na veikoro kei na nodra veiwere, eso vei ira na luvei Juta era sa tiko mai Kirijaci kei Araba kei na kena veikoro, o Jekebasili kei na kena veikoro, o Diboni kei na kena veikoro;

²⁶ e Jesua, e Molado, e Beci-Peleti;

²⁷ e Asa Suali, e Perisepa kei na kena veikoro;

²⁸ e Sikilaki kei Mecona kei na kena veikoro;

²⁹ e Ena-Rimoni, e Sora, e Jaremuci,

³⁰ e Sanoa, e Edulama kei na kena veikoro, e Lakisi kei na kena vei were; e Aseka kei na kena veikoro. Era sa tiko mai Perisepa ki na buca o Inomi.

³¹ O ira talega na luvei Penijamini mai Qipa era sa tiko mai Mitimasi, Aija kei Peceli kei na kena veikoro;

³² e Anacoci, e Nobi, Anania;

³³ e Eso, e Roma, e Qitaimi;

³⁴ e Adidi, Seboimi, Nebalati;

³⁵ e Lodi, e Ono, kei na Buca ni daucakacaka.

³⁶ Eso vei ira na wasewase vei ira na Juta era Livai era sa tiko mai Penijamini.

CHAPTER 12

O ira oqo na bete kei na Livai era sa lako cake vata mai kei Serupepeli na luvei Sialitieli kei Josua: O Seraia, o Jeremaia, o Esera,

² O Amaraia, o Maluki, o Atusi,

³ O Sekanaia, o Reumi, o Meamoci,

⁴ O Ito, o Qinecoi, o Apaitia,

⁵ O Mitiami, o Maedaia, o Biliqa,

⁶ O Semaia, o Jioaribi, o Jedaia,

⁷ O Salu, o Amoki, o Ilikaia kei Jedaia. O ira oqo era sai iuliu ni vei mata bete kei ira na dui tacidra ena gauna i Josua.

⁸ O ira na Livai o Josua, Biniu, Kadimieli, Serebia, Juta, Matania, o koya sa liutaka na vakavinavinaka ena Same, o koya kei ira na tacina.

⁹ O Bakabukia kei Uni, o ira na tacidrau, era sa tucake tu me veidonui kei ira, ni ra sa

vakayacora tiko na nodra i tavi.

¹⁰ O Josua sa vakatuburi Joiakimi, o Joiakimi sa vakatuburi Eliasibi, o Eliasibi sa vakatuburi Joiada,

¹¹ O Joiada sa vakatuburi Jonacani, o Jonacani sa vakatuburi Jadua.

¹² Ena gauna nei Joiakimi na bete, oqo o ira nai liuliu ni matavuvale i tamadra, vei ira na Seraia o Meraia; vei ira na Jeremaia o Ananaia;

¹³ Vei ira na Esera o Mesulame, vei ira na Amaraia o Jeonana;

¹⁴ Vei ira na Meliqu o Jonacani; vei ira na Sebania o Joseva;

¹⁵ Vei ira na Arimi o Adana; vei ira na Meraioci o Elikai;

¹⁶ Vei ira na Ido o Sakaraia; vei ira na Qineconi o Mesulame;

¹⁷ Vei ira na Apaijia o Sikiri na luvei Minijamini; vei ira na Moadia o Pilitai;

¹⁸ Vei ira na Biliqa o Samua; vei ira na Semaia o Jeonacani;

¹⁹ Vei ira na Joiaribi o Matenai; vei ira na Jedaia o Usi;

²⁰ Vei ira na Salai o Kalai; vei ira na Amoki o Eka;

²¹ Vei ira na Ilikia o Asabia; vei ira na Jedaia o Nacanieli.

²² Ena gauna nei Taraiasi na tui Perisia, sa maroroi tale tu ga e dua nai vola tukutuku ni veigauna me baleti ira na Livai kei na bete, o ira sa dau liutaka na vuvale nei dui tamadra me yacova na siga nei Eliasibi, Joiada, Joanana kei Jadudua.

²³ O ira na luvei Livai, o ira nai liuliu ni dui veivuvale nei tamadra me yacova na gauna nei Joanana na luvei Eliasibi, era sa volai tu ena i vola ni tukutuku ni veigauna.

²⁴ O ira na nodra i liuliu na Livai o Asabia, o Serebia kei Josua na luvei Kadimieli, kei ira na dui tacidra ena tai kadua mai vei ira, me ra ia na veivakacerecerei kei na vakavinavinaka vua na Kalou, vakailawalawa, me tuva vakaveitaravi me vaka nai vakaro nei Tevita na tamata ni Kalou.

²⁵ O Matania, Bakabukia, Obadaia, Mesulame, Talimoni kei Akubu, era sa vakatawana tiko na matamata, ka yadrava tiko na lololo ni matamata.

²⁶ O ira oqo, era sa bula tiko ena veisiga nei Joiakimi na luvei Josua, na luvei Josateki, kei na veisiga nei Niemaia na kovana kei Esera na bete na vunivola.

²⁷ Na kena vakacabori na bai-lalaga kei Jerusalemi, era sa vakasaqarai kina na Livai ena nodra veivanua kecega, me ra kau mai ki Jerusalemi, ka mai marautaka na vakacabori ni bai-lalaga oqo ena marau levu, sa ia ena vakavinavinaka kei na lagalaga sere ena sibali kei na yaya ni vakatagi sa vakawa kei na Api.

²⁸ O ira na luvedra na daulagasere, era sa soqoni vata mai, ena veivanua kecega ena taudaku kei Jerusalemi, mai na veikoro ena vanua vaka Netafataite,

²⁹ Mai na vale nei Kilikali kei na veiwere mai Kipa kei Asemaveci; ni o ira na daulagasere era sa tara na nodra veikoro vakavoliti Jerusalemi.

³⁰ O ira na bete kei ira na Livai era sa vakasavasavataki ira, era sa vakasavasavataki na tamata, na matamata kei na lalaga talega.

³¹ Au sa kauti ira mai nai liuliu e Juta ena dela ni bai-lalaga, ka lesia e rua na matasere levu ni vakavinavinaka, e dua ena yasa i matau ni bailalaga, vakadodonu ki na Matamata ni Benu.

³² Sa muri ira o Osaia kei na veimama vei ira na veiliutaki e Juta,

³³ O Asaraia, o Esera, o Mesulame talega,

³⁴ O Juta, o Penijamini, o Semaia, o Jeremaia,

³⁵ kei ira eso na luve ni bete era sa vakabiukila me vakataki O Sakaraia na luvei Jonacani, na luvei Semaia, na luvei Matania, na luvei Maikaia, na luvei Saku, na luvei Esafa,

³⁶ Kei ira na tacina, o Semaia, Asareli, Melalai, Qilalai, Maei, Necanieli, Juta kei Anani, kei nai yaya ni vakatagi nei Tevita na tamata ni Kalou; kei Esera na vunivola sa liu vua.

³⁷ Mai na Matamata ni Vurevure ni Wai, ena matadra, era sa lako cake ena i kabakaba ni Koro i Tevita, e nai kabakaba ki na bai-lalaga e na daku ni vale i Tevita, me yaco sara ki na Matamata ni Wai ena tokalau.

³⁸ Nai karua ni matasere, sa muria na veibasai ni sala ni kena i matai, au sa tiko e dakudra kei ira na veimama ni tamata era sa tiko ena bai-lalaga ogo, ka lako sivia na Vale Cecere ni Lovo, me yacova sara na vanua sa Raraba kina na Bai- Lalaga,

³⁹ Ena yasana e cake mai na Matamata i Ifereimi, vakatalega kina na Matamata Makawa, na yasana e cake, na yasana e cake ni Matamata ni Ika, ki na Vale Cecere i Ananieli, na Vale Cecere ni Yadrau, me yaco sara ki na Matamata ni Sipi, era sa qai tu vakadua ena Matamata ni Valeniveivesu.

⁴⁰ E rau sa tucake tu na matasere ruarua ogo ni vakavinavinaka ena vale ni Kalou, oi au, kei ira talega na veimama ni veiliutaki vata kei au;

⁴¹ Kei ira na bete, o Eliakimi, Maesaia, Minijamini, Maikaia, Elionai, Sakaraia, kei Ananaia kei na biukila;

⁴² O Maesaia talega, o Semaia, Ilesia, Usi, Jeonana, Malakita, Ilima, kei Esa. Era sa lagasere vakadomoilevu na daulagasere vata kei Jeseraia na nodra i liuliu.

⁴³ Ena siga o ya era sa vakacabora talega e dua nai soro levu, ka reki vakalevu ena mamarau; o ira na marama kei ira na gone era sa reki talega vakalevu, o koya ogo sa rogo vakayawa sara yani kina na rekireki sa caka tiko e Jerusalemi. Na Dui I Tavi Ena Valenisoro

⁴⁴ Ena gauna vata koya, era sa digitaki eso ena vuku ni vei qaravi ena vale ni maroroi yaya ni ka sa vakacabori, nai sevu, nai ka tini, me kumuni mai vei ira na tamata, mai na veiwere ena veikoro, nai votavota sa vakaroti tu e nai vunau me nodra na bete kei na Livai, o ira sa dauveiqaravi.

⁴⁵ O ira na daulagasere kei ira nai vakatawa era sa vakaraica tiko na ka ni Kalou kei na ka ni veivakasavasavataki, me vaka nai vakaro i Tevita vei Solomoni na luvena.

⁴⁶ Ni, ena veisiga i Tevita, sa qase sara o Esafa, era sa tiko nai liuliu ni matasere; kei na veisere ni NIEMAIA 442 veivakacerecerei kei na vakavinavinaka vua na Kalou.

⁴⁷ Ena veisiga nei Serupepeli kei na veisiga i Niemaia, o ira kece na Isireli era sa solia nai votavota me nodra nai vakatawa kei ira na daulagasere, nai votavota ni veisiga yadua. Era sa vakatabuya talega na veika tabu me nodra na Livai, era sa vakatabui ira talega na Livai ena vukudra na luvei Eroni. Nai Dusidusi Ni Bula Tawasei

CHAPTER 13

Mai na siga o ya, sa wiliki vei ira mai nai vola i Mosese ena matadra kecega na tamata, ka sa kunei kina ni sa volai ni tabu ni dua na Amonaiti se Moapaiti me lako mai ki nai soqosoqo levu ni Kalou,

² baleta ni ra sa sega ni vakacegui ira na Isireli ena madrai kei na wai, ia era sa qai saumi Pelami me rulaka nai soqosoqo ni Kalou. Na Kalou sa vukica na ruru o ya me kalouvinaka.

³ Sa vakakina, ni ra sa rogoca nai vunau, era sa tawasei ira na veiwekani vei waki mai Isireli. Na Veisau Sa Yaco Mai Vei Niemaia

⁴ Ni se bera ogo, na bete o Eliasibi, o koya sa tu vua na lewa me baleta na vale ni maroroi yaya ena vale ni Kalou, sa veiwekani vinaka kei Topaia.

- ⁵ Sa vakarautaki vua e dua na rumu levu, na rumu sa dau biu tu kina e liu nai soro vuata kei nai soro sila, nai soro boi vinaka, na veika tale eso, nai katini ni sila, na waini vou kei na waiwai, na veika sa vakaroti me dau soli kivei ira na Livai, na daulagasere, ira nai vakatawa ni matamata kei nai soro me nodra na bete.
- ⁶ Ni sa yaco na veika oqo, au a sega ni tiko e Jerusalemi, ni'u a lesu tale ki vua na tui o Atekisekise e nai ka tolusagavulu karua ni yabaki ni nona veiliutaki. Ni sa oti e vica na gauna, au sa qai dau kerea na gade mai vua na tui,
- ⁷ Ni'u sa lako mai ki Jerusalemi, au sa qai raica na ka ca sa cakava o Eliasibi, me solia vei Topaia na tikina ena loma ni bai ni vale ni Kalou.
- ⁸ Sa vakagagai au sara ga na veika oqo; au sa qai talaraka kece ki tautuba na veika kece nei Topaia sa tu ena loma ni tikina ena vale ni Kalou.
- ⁹ Au sa qai vakaroti ira me ra vakasavasavataka na veitikina sa dau biu tu kina nai yaya maroroi e liu ni vale ni Kalou, nai madrali vuata kei nai madrali ka boi vinaka.
- ¹⁰ Au sa qai kila talega ni sa sega tiko ni soli vei ira na Livai na kedra i votavota; ni o ira yadua na Livai kei ira na daunisere era sa daukakacaka tiko, era sa dui lesu tale ki na nodra veiwere.
- ¹¹ Au sa bose vata kei ira na veiliutaki ka tukuna, "Ena cava sa vakatikitikitaki kina na Vale ni Kalou?" Au sa qai vakasoqoni ira vata na tamata dauveiqaravi ka vakalesui ira tale ki na nodra i tikotiko.
- ¹² O ira kece na Juta era sa kauta mai nai katini ni veika kecega ki na vale vakarautaki.
- ¹³ Sa qai digitaki o ira na dauniyau, ni vale ni maroroi yau o Selemaia na bete kei Setoki na vunivola kei ira na Livai, o Pedaia, tarava yani o Anana na luvei Saku, na luvei Matania, ni ra sa raici me ra tamata dina, sa nodra cakacaka me ra wasea nai votavota vei ira na dui tacidra.
- ¹⁴ Mo Ni nanumi au, na noqu Kalou, ena vuku ni ka oqo, mo Ni kua ni qai laivi na noqu caka vinaka, au sa cakava oqo ena vuku ni vale ni noqu Kalou kei na kena cakacaka!
- ¹⁵ Ena gauna o ya, au sa raica kina eso ena vanua o Juta, ni ra sa butu waini tiko ena Siga ni Vakacecegu, era sa kauta talega mai nai vau sila, era sa vakavodoka tiko na Asa ena waini, vaini, na lolo, kei na ka kecega era sa oca kina, era sa kauta mai ki Jerusalemi ena Siga ni Vakacecegu. Au sa vunauci ira me baleta na siga era sa veivoli tiko kina.
- ¹⁶ Era sa tiko talega e kea na kai Taia, era sa kauta mai na ika kei na ka kecega, me ra mai veivoli ena Siga ni Vakacecegu vei ira na luvei Juta e Jerusalemi.
- ¹⁷ Au sa qai veivosaki kei ira na turaga e Juta ka'u tukuna vei ira, "Na ka ca o ni sa kitaka oqo, o ni sa vakacacana kina na Siga ni Vakacecegu?"
- ¹⁸ "Era sa sega beka ni kitaka oqo o ira na nomuni qase, sa sega beka ni cakava na Kalou na veivakalolomataki levu oqo sa tarai keda tiko kei na koro talega? Dou sa kauta mai na rarawa e vakaikuritaki e Isireli ni dou sa vakacacana na Siga ni Vakacecegu."
- ¹⁹ Sa qai yaco, ena matamata ni koro o Jerusalemi, ni sa tekivu me buto mai na bogi ni bera na Siga ni Vakacecegu, au sa solia nai vakaro me sa sogo kece na matamata, me ra kua tale ni dola me yacova ni sa oti na Siga ni Vakacecegu.
- ²⁰ O ira kece na dauveivoli ena kena veimataqali kece, era sa mai tiko rawa ena taudaku kei Jerusalemi vakadua se vakarua.
- ²¹ Au sa vakananumi ira, ka tukuna, "Na cava o ni sa tiko bogi kina, vakavolita na bai-lalaga? Kevaka o ni na cakava tale, au na tarai kemuni!" Mai na gauna o ya ka lako yani, era sa sega tale ni dau lako mai ena Siga ni Vakacecegu.
- ²² Au sa vakaroti ira na Livai me ra vakasavasavataki ira, ka me ra lako ka yadrava na matamata kece, ka vakatabuya na Siga ni vakacecegu! Ni nanumi au na noqu Kalou, me

baleta na veika oqo, ka vakabulai au ena nomuni loloma levu.

23 Ena veisiga talega o ya, au sa dau raici ira na luvei Isireli era sa vakawati tiko kei ira na yalewa ni Asitoti, Amoni kei Moapi.

24 E veimama ni luvedra era sa vosa tiko vaka Asitoti, ka ra sa sega ni rawa ni vosataka na vosa vaka Juta, era sa vosa ga vakaoqo se na nodra vosa na veitamata tale eso.

25 Au a veivosaki kei ira ka rulaki ira, kuitataka eso vei ira, ka dreta na uludra, ka au sa cakava vei ira, me ra bubului vua na Kalou ka tukuna, "O ni na sega ni solia na luvemuni yalewa me watidra na luvedra tagane se na luvemuni tagane me watidra na luvedra yalewa se oi kemuni sara ga.

26 "E sega beka ni valavala ca o Solomoni na tui Isireli ena ka oqo? E dina ga ni sega tale na tui e vakataki koya, o koya sa lomani koya vakalevu na Kalou; Na Kalou sa cakava me tui e Isireli taucoko. Ia o ira na yalewa tani era sa vakavuna me valavala ca.

27 "Me keimami rogoca li na veika ca o ni sa cakava, mo ni veicoqacoqa kina kei na noda Kalou, e na nomuni vakawati kina kei ira na yalewa sa sega ni kila na Kalou?"

28 Sa dua na tamata na luvei Joiada, na luvei Eliasibi na bete levu, na vugoi Senivalati na Oronaite; au sa cemuri koya tani mai vei au.

29 Mo Ni naumi ira, na noqu Kalou, baleta ni ra sa vakadukadukalitaka na cakacaka vakabete kei na veiyalayalati e nodra na bete kei na Livai.

30 Au sa vakasavasavataki ira mai na ka kecega sa sega ni vaKalou. Au sa lesia talega vei ira na bete kei ira na Livai na nodra cakacaka me ra cakava,

31 Me ra kauta mai na ka vakacabori kei nai sevu ena kena gauna digitaki. Mo Ni nanumi au na noqu Kalou, me'u vinaka kina!

For other languages please go to www.wordproject.org